

Voor groot, achter klein

De kinderen leren over ruimte in een tekening naar de natuur

Naar buiten kijken, 11 jaar

onderwerp

blik door het raam
van de klas

techniek

potlood, evt.
kleurpotlood

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Het doel van deze opdracht is het verkennen van de echte verhoudingen van de dingen in verband met hun plaats (afstand). Daarbij willen we de lesdoelen van alle opdrachten tot nu toe herhalen en dus eigenlijk bij elkaar zetten. Wat kan dan beter gekozen worden dan het afbeelden van een reële dagelijks waar te nemen situatie? Het raam van het lokaal met dat wat erdoor te zien is, is bijna altijd geschikt (mocht dat niet zo zijn dan kan er misschien in een andere ruimte getekend worden). Bij goed weer is buiten tekenen ook mogelijk, al verliezen we dan wel de werking van het raamkozijn op de voorgrond. Het gebruik van een zoekertje is dan aan te bevelen. Bij het kijken door het raam komen alle voorgaande problemen terug: het overlappen, de afsnijding, de coulissen, het standpunt, de details van de voorgrond. Bovendien zien we nu dat het vergelijken van de grootte van de dingen concreet is. Je ziet dat de cactus op de vensterbank groter is dan de auto op straat. Het raamkozijn werkt als een soort kader waarbinnen je de juiste plaats van alle dingen gemakkelijker kunt vinden.

Het tekenen naar aanschouwelijke gegevens waar het in deze les over gaat, vergt een zekere kijkhouding van de kinderen. Ze zijn maar al te gauw geneigd om op te houden met kijken en de tekening uit het hoofd af te maken, dit is natuurlijk niet goed. Ze moeten steeds echt blijven kijken en verbeteren.

Begeleiding

Als iedereen goed zit en dus een bruikbaar stuk tafereel voor zich heeft, kan een korte herhaling volgen van de doelstellingen van de vorige lessen. Doe dit met de concrete voorbeelden die ze allen buiten kunnen zien. Wijs op wat wegvalt omdat er iets anders vóór staat. Denk om de kijkhoogte van de kinderen. Een staande leerkracht ziet alles net even anders, beter is het dus dezelfde hoogte aan te nemen. Alles wordt kort bekeken en er kan al gewezen worden op de zichtbare maat van de dingen ten opzichte van elkaar. Bijvoorbeeld een spijl van het raam is net zo breed als de voordeur van een huis in de straat. Wat geldt bij alle lessen, namelijk dat het echte lesgeven niet in de inleiding plaatsvindt maar terwijl de kinderen aan het werk zijn, geldt nu in versterkte mate. Voortdurende aanwijzingen bij het kijken, helpen en controleren zijn absolute noodzaak voor het welslagen van deze opdracht. Gerichte vragen stellen over het getekende brengt de kinderen tot steeds beter inzicht: is die paal lager of hoger dan het schuurtje verderop? Hoe hoog komt de punt van dat huis, let op de details van de dingen dichtbij, enz. Potlood is een geschikt materiaal. Vlugge kinderen kunnen eventueel met kleur werken. Het spreekt vanzelf dat deze opdracht vaker gedaan kan en moet worden. Bij een beter resultaat is ook de animo groter en na enkele keren gaat het inderdaad ook stukken beter. Bij het evalueren van de les wijzen de kinderen elkaar al snel op vergissingen. Dit moet uiteraard niet uitmonden in negatieve kritiek op elkaars werk, maar moet opbouwend zijn.

onderwerp

voetballers

techniek

potlood

formaat

± 16 × 25 cm

Andere opdracht

Als inleiding gaan we met zijn allen naar een voetbalveld of sportterrein. We gaan niet zomaar een veld tekenen met voetballers; we staan namelijk achter het doel en kijken door het net in de lengterichting over het veld.

Klasgenootjes figureren om de beurt als spelers; kijk goed hoe groot alles eruit ziet ten opzichte van elkaar. Terug in de klas tekenen we het doel vooraan, zo groot mogelijk op het blaadje, het kan er net op. Dan komen de voetballers in actie.

Verdere onderwerpen: vaker buiten tekenen; spelende kinderen op het plein.

Achter de goal, 10 jaar